

RODA DE PREMSA

Dimecres, 17 de juliol a les 11.00 h · Mirador del CCCB
Streaming a través del [canal de YouTube del CCCB](#)

Agnès Varda va ser fotògrafa, artista, cineasta i pionera de la *Nouvelle Vague*, una creadora original i atrevida, que va experimentar amb els múltiples suports i llenguatges de l'art. L'exposició «[Agnès Varda. Fotografiar, filmar, reciclar](#)», que es podrà veure al CCCB del 18 de juliol al 8 de desembre de 2024, recorre la vida, l'obra i les històries fascinants d'una creadora lliure, moderna i compromesa amb el seu entorn polític i social.

L'exposició és una adaptació ampliada de la mostra «[Viva Varda !](#)», concebuda i produïda per la Cinémathèque française de París en col·laboració amb Ciné-Tamaris i l'amable contribució de Rosalie Varda i Mathieu Demy. Està comissariada per la curadora especialitzada en cinema [Florence Tissot](#), amb la direcció artística de la filla d'Agnès Varda, [Rosalie Varda](#), i l'assessorament local de la crítica cinematogràfica [Imma Merino](#). Al CCCB, a més dels materials de l'exposició original, s'inclouen quatre instal·lacions creades per Agnès Varda, sales de projecció per veure íntegrament curtsmetratges fonamentals de la seva filmografia i un reportatge fotogràfic inèdit del seu viatge a Catalunya l'any 1955. També s'inclouen materials que mostren la relació entre artistes catalans i l'obra de la cineasta.

Agnès Varda (Brussel·les, 1928 - París, 2019) va ser una de les poques dones directores de la seva generació capaç de consolidar una carrera de llarg recorregut. Precursora del moviment cinematogràfic de la *Nouvelle Vague*, Varda va trencar normes i clixés i sempre va voler renovar-se. Va filmar més de 40 pel·lícules, entre llargmetratges i curtsmetratges i entre la ficció i el documental, i va abraçar tant el cinema analògic com el digital.

La mostra celebra la trajectòria i el talent d'una artista que va experimentar amb múltiples suports i llenguatges artístics. Abans de ser cineasta, Varda va ser fotògrafa i retratista, i de gran, va crear instal·lacions artístiques per a museus. A l'exposició es presenten per primer cop a Catalunya quatre de les instal·lacions de Varda, a més d'una selecció de curtsmetratges imprescindibles de la seva filmografia, que es poden visionar en sales de projecció dins l'espai expositiu.

L'exposició també ens descobreix la fascinant vida d'Agnès Varda, marcada per la seva carrera de fons per fer cinema amb pocs recursos i reconeixement i pels viatges, els fills, les amistats i les relacions diverses que va mantenir. Varda va ser protagonista de l'efervescència social i política del seu temps: el feminisme, el moviment *hippie* o la lluita dels *Black Panthers*. I es va relacionar tant amb artistes i actors famosos com amb persones anònimes i marginals, a qui va voler representar i dignificar en les seves pel·lícules.

«Agnès Varda. Fotografiar, filmar, reciclar» reflecteix l'esperit obert i viatger de Varda a través d'objectes personals, cartells, obres d'art o dels retrats i reportatges de fotos que va fer, alguns d'ells desconeguts o inèdits, com la sèrie fotogràfica del seu viatge a Catalunya l'any 1955. També ens revela com alguns artistes catalans van ser referents per a la creadora (Dalí, Tàpies, Barceló) i com creadors i creadores del país han estat influenciats per la seva obra, incloent una peça de la cineasta Mercedes Álvarez especialment creada per a l'exposició.

A més de les activitats que acompanyaran l'exposició, i per reivindicar la curiositat i el caràcter juganer d'Agnès Varda, s'obre el «Laboratori Varda», un espai per endinsar-se en l'imaginari de l'autora o descobrir la seva fascinació pels gats, els miralls i les platges, que estarà obert de manera gratuïta mentre duri la mostra, a la segona planta del CCCB.

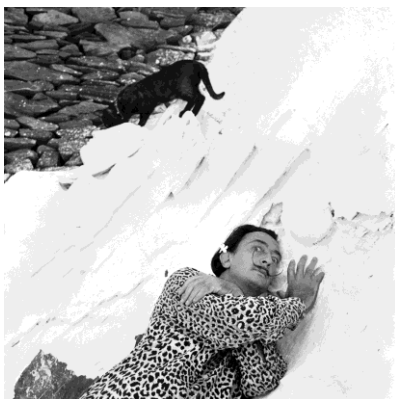
Coincidint amb l'exposició, La Filmoteca de Catalunya programa [un cicle en què es podran veure les pel·lícules essencials de Varda](#) com ara *La Pointe Courte* (1954), *Cléo de 5 à 7* (1962), *Sans toit ni loi* (1985), *Les Glaneurs et la Glaneuse* (2000) o *Visages Villages* (2017), entre d'altres títols.

APARTATS DE L'EXPOSICIÓ

0. INTRODUCCIÓ

Abans d'endinsar-se en les diverses facetes de la vida i l'obra de l'artista, l'exposició «Agnès Varda. Fotografiar, filmar, reciclar» ens introdueix en el seu món a través de la seva instal·lació *Bord de mer* (2009) i d'una peça audiovisual creada especialment per a l'ocasió per la cineasta Mercedes Álvarez.

1. D'AQUÍ I D'ALLÀ: VARDA I LES IMATGES

Agnès Varda es va iniciar com a fotògrafa als 22 anys i no va deixar de ser-ho mai. A partir dels anys seixanta, es va consagrar al cinema i, en els últims vint anys de la seva vida, també a les instal·lacions artístiques. Com a fotògrafa, cineasta i artista, sempre es va interessar pels altres i, alhora, va anar dibuixant el seu autoretrat. Varda no va parar mai de renovar les representacions que feia d'ella mateixa i en les últimes dècades, fins i tot, va protagonitzar les seves pel·lícules. L'autoretrat per Varda és una forma d'autoconeixement i també un exercici lúdic que, amb l'humor que la caracteritzava, la va empènyer a posar-se davant de la càmera i a disfressar-se. Varda també va fotografiar el món del teatre, els seus veïns, la seva família i els seus viatges. Va retratar persones conegudes i anònimes, sempre experimentant amb la imatge.

En aquest primer apartat es presenta una selecció de fotografies de Varda, algunes pràcticament mai vistes abans, incloent retrats a amics i artistes i autoretrats, així com la sèrie fotogràfica inèdita del seu viatge a Catalunya l'any 1955, en el qual va retratar Dalí. També s'inclou la seva instal·lació *Ulysse* (2012).

2. CINESCRIPTURA: LA INVENCIÓ D'UN ESTIL

Sense una experiència cinematogràfica prèvia i amb només 26 anys, Agnès Varda va convertir la seva primera pel·lícula *La Pointe Courte* (1954), en una recerca narrativa i formal que anticipava conceptes i pràctiques de la Nouvelle Vague. Varda va treballar sempre la forma cinematogràfica amb rigor, però també amb una llibertat que li va permetre no haver-se de sotmetre a cap estil predefinit. Inventora de les seves pròpies normes, empesa sempre pel gust per l'experimentació, Varda va redefinir el seu estil adaptant-lo a les necessitats de cada projecte, examinant constantment les formes narratives i diluint els límits entre el documental i la ficció. Agnès Varda

va crear un neologisme per definir la feina de la direcció cinematogràfica d'autor, on el cineasta participa en tot el procés de creació de la pel·lícula, des de l'escriptura del guió fins al muntatge: la paraula *cinécriture* ('cinescriptura').

En aquest segon apartat es poden veure íntegrament els curtmetratges de Varda *L'Opéra-Mouffe* i *7 P., cuis., s. de b... (à saisir)*, i conèixer films claus de la seva filmografia, com són *La Pointe Courte*, *Cléo de 5 à 7* o *Sans toit ni loi*. També s'inclou l'obra de la historietista catalana Isa Feu, influenciada per l'artista.

3. LES FAMÍLIES DE VARDA

Agnès Varda va triar opcions de vida sentimentals, conjugals i familiars ben poc convencionals i va garantir, a través de la seva pròpia productora, Ciné-Tamaris, la seva llibertat per explorar en la seva obra una gran diversitat de tons i registres. Ciné-Tamaris i altres esferes de la seva vida conformen una sort de famílies de l'autora, on també podem trobar el món del teatre, la Nouvelle Vague i el «grup de la Rive Gauche», els actors i les actrius, el seu company de vida Jacques Demy, el món de l'art, els seus

fills, a qui va retratar i fer partícips de les seves creacions, i, fins i tot, els gats. Varda freqüentava personalitats tan diferents com l'escultora Valentine Schlegel, de qui va ser companya sentimental i que la va introduir en el món de l'art; l'actor i director Jean Vilar, figura clau del teatre francès; l'artista Alexander Calder, veí de la Rue Daguerre i amic; els cineastes Chris Marker, Alain Resnais, Jean-Luc Godard, François Truffaut, Eric Rohmer, Claude Chabrol i Jacques Rivette; i actrius com Catherine Deneuve, Delphine Seyrig i Jane Birkin, entre d'altres.

Aquest tercer apartat mostra la joventut i els orígens grecs d'Agnès Varda, la seva relació amb el teatre, la Nouvelle Vague, Jacques Demy, els actors i les actrius, els infants, el món de l'art i els gats. En aquest àmbit també s'inclou la instal·lació de Varda *Le Tombeau de Zougou* (2006) i es pot veure íntegrament el curtmetratge *Oncle Yanco* i fragments del seu llargmetratge censurat *Nausicaa*.

4. ELS VIATGES D'AGNÈS VARDA: UN COMPROMÍS ITINERANT

Varda, amb els seus viatges arreu del món, va ser testimoni, com a artista, de canvis socials, revolucions i moviments de protesta, així com de la marginalitat que generen les desigualtats. Els seus films dels seixanta i setanta reflecteixen l'efervescència política i estètica de l'època: la revolució cubana, a *Salut les Cubains* (1964); el moviment afroamericà pels drets civils, a *Black Panthers* (1968); o la llibertat sexual associada al moviment hippy a *Lions Love (...and Lies)* (1969). A inicis dels vuitanta, Varda va explorar la marginalitat a través de les pintures murals de Los Angeles a *Mur*

Murs (1981). Amb el temps, va tornar a abordar aquest tema en l'àmbit francès, a *Les Glaneurs et la Glaneuse* (2000), on planteja la qüestió del consumisme exacerbat i del malbaratament, que contrasta amb la manca de recursos de persones en condicions precàries. La mirada de Varda, sempre dirigida cap als altres i a la seva mateixa alçada, és indissociable alhora d'una constant renovació estètica.

El quart apartat mostra els viatges de Varda a la Xina de Mao Tse-tung i la Cuba de Fidel Castro, a Los Angeles de l'explosió contracultural i dels murals urbans, i els seus viatges per França retratant espigoladors i espigoladores o amb el fotògraf i artista urbà JR. En aquest àmbit també es poden veure íntegrament els seus curts *Salut les Cubains*, *Black Panthers* i *Plaisir d'amour en Iran* i s'inclou un fragment de la peça *Où en êtes-vous, Isaki Lacuesta ?*, que homenatja *Salut les Cubains* d'Agnès Varda.

5. LLIURE, FEMINISTA I ALEGRE

«De vegades, n'hi ha que em pregunten si encara soc feminista, com si fos una malaltia», deia Agnès Varda l'any 2017. Quaranta anys enrere havia dirigit *L'une chante, l'autre pas*, el seu llargmetratge més obertament compromès a favor dels drets de les dones. Narra la història d'una amistat entre dues dones i de la lluita pel dret a l'avortament i, alhora, mostra la felicitat per la maternitat i l'embaràs, reivindicada per la directora. El feminisme de Varda es manifesta

en la seva independència econòmica, construïda amb la productora Ciné-Tamaris des del 1954, i es va fer fort als Estats Units i a través d'amistats. En nombroses ocasions va fer declaracions sobre el lloc de la dona en el món del cinema i ella mateixa va trigar a ser justament reconeguda. La sensibilitat feminista de Varda també brillava en la manera de renovar els relats i els personatges, oferint una imatge de la dona i la parella lluny del que ella anomenava els «tòpics col·lectius». Agnès Varda ha deixat empremta en moltes directores i directors que tenen ben presents aquestes noves representacions i el respecte profund amb el que s'acostava a les persones per deixar testimoni de l'experiència humana.

Aquest cinquè apartat mostra imatges de la Varda feminista i inclou la seva instal·lació *Les Veuves de Noirmoutier* (2005).

EPÍLEG DE L'EXPOSICIÓ

L'exposició «Agnès Varda. Fotografiar, filmar, reciclar» finalitza amb l'Illa Varda. Un espai que mostra peces inspirades per Varda que formen part del projecte Arxipèlag de la Mostra Internacional de Films de Dones, que cada any convida a cineastes, cinèfiles, crítiques i artistes visuals a retre homenatge a les cineastes que les inspiren.

INFORMACIÓ GENERAL

“AGNÈS VARDA. FOTOGRAFIAR, FILMAR, RECICLAR”

Dates

Del 18 de juliol al 8 de desembre de 2024
Obert de dimarts a diumenge i dies festius d'11.00 h a 20.00 h
Tancat els dilluns no festius

Lloc

Sala 3 del CCCB

Preus

6 € / 4 € reduït
Diumenge de 15.00 h a 20.00 h, gratuït amb reserva prèvia
[Descomptes i gratuïtats](#)

Crèdits de les fotografies de la nota de premsa:

1. *Salvador Dali en Espagne été 1955*
Photographie Agnès Varda © Agnès Varda Estate- Agnès Varda Photographic Archives on long term-loan to the Institut pour la photographie
2. *Agnes Varda shooting La Pointe Courte, 1954 © succession agnès varda*
3. *Agnès Varda, Oncle Yanco © 1967 ciné-tamaris*
4. *Main d'Agnès Varda glanant une patate en forme de Cœur, photogramme du film Les Glaneurs et la Glaneuse © 1999 ciné-tamaris*
5. *09 LE BONHEUR-MF Boyer & Agnès Varda-Ph. Marilou Parolini © ciné-tamaris copie*

Imatges de l'exposició en alta resolució a
[la sala de premsa digital del CCCB](#)

Una coproducció de

Amb la col·laboració de

El CCCB és un consorci de